

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING BEHEER EN VERKEER

Datum: 19 mei 2015
Plaats: Oude raadzaal
Tijd: 20.00 - 22.10 uur

Aanwezig: de heer D.J. van der Meide (voorzitter, PvdA), de dames S.A. Koebrugge (VVD), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), L.H. Brokken (Partij voor de Dieren), de heren C.T. Schimmel (D66), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP), J.P. Loopstra (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), W. Maat (Stadspartij), A. Sijbolts (Stadspartij), H.P. Ubbens (CDA), R.J. Lammers (Student en Stad)

Namens de griffie: de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)

Namens het college: de heer M.T. Gijsbertsen (GroenLinks)

Afwezig m.k.: de heer K.D.J. Castelein (D66)

Verder aanwezig: de heer Zuurbier (voorzitter Rekenkamercommissie)

Verslag: de heer J. Bosma

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Afspraken en planning (portefeuille Gijsbertsen)

Er zijn geen vragen of opmerkingen.

A.4. Conformstukken

A.4.a. Gresco energiebesparende maatregelen Stadsschouwborg (raadsvoorstel 26 maart 2015)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 27 mei 2015.

A.5. Ingekomen stukken (portefeuille Gijsbertsen)

Er zijn geen vragen, opmerkingen of agenderingsverzoeken.

A.6. Rondvraag

Er zijn geen woordmeldingen.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Groningen energieneutraal in 2035! (rapport Rekenkamercommissie)

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Ziet het als een uitdaging de achterstand terug te winnen om in 2035 energieneutraal te zijn.
- Steunt de routekaart, het opschalen en het aansluiten bij innovaties.
- Is voor integraliteit en het hoogst haalbare. Zolang het wagenpark op GTL rijdt en niet op groen gas van Attero, evenmin als het leerlingenvervoer, kan het nog beter.
- Vindt dat van belang voor de planeet en voor de economische impuls voor de regio.

Dhr. Schimmel (D66):

- Hecht aan de energiemonitor om inzicht te krijgen in de resultaten.
- Leest dat de gemeente goed netwerk, maar te weinig concrete resultaten bereikt. Hoe gaat het college andere partijen echt meekrijgen? Anderen zijn nodig.
- Pleit ervoor niet alleen te stimuleren en te faciliteren, maar als overheid ook actie te ondernemen zoals met het geothermieproject.
- Vergelijkt het met een regisseur van een film, die iedereen nodig heeft maar wel de richting

bepaalt.

Dhr. De Greef (SP):

- Steunt de ambitie en vindt het goed dat meerdere mogelijkheden en beleidsterreinen aan bod komen.
- Vindt de bescheiden rol in de collegebrief niet passen. Schone energie is noodzakelijk.
- Is blij dat geothermie een nutsbedrijf wordt, zodat mensen er wat over te zeggen hebben.
- Ziet dat niet alle projecten succes hebben. Zet het college erop in dat alle projecten afzonderlijk financieel gezond zijn of als geheel?
- Is benieuwd of het college andere mogelijkheden ziet voor zonnepanelen via ozb.
- Vraagt of het college opnieuw in gesprek is met de provincie, waar het nieuwe bestuur akkoord gaat met kleinere windparken vanaf tien molens.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Vindt goed portfoliomanagement, systematisch werken en monitoren erg belangrijk.
- Vraagt zich af wat precies bedoeld wordt met het centraal stellen van duurzaamheid.
- Vindt het onduidelijk welke doelstellingen meer gekoppeld moeten worden.
- Pleit voor meer duidelijkheid over de gemeentelijke rol: faciliteren of meer doen?

Mw. Koebrugge (VVD):

- Sluit aan bij het CDA dat strategisch werken nodig is, maar ziet liever concrete plannen dan weer een visie.
- Hecht aan portfoliomanagement en monitoring. Meten is weten.
- Vindt publiek-private samenwerking belangrijk voor draagvlak.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vindt het goed dat het college de heldere aanbevelingen overneemt.
- Betreurt dat de CO₂-besparing niet bekend is. Tussentijdse meetpunten en het vieren van successen zijn belangrijk.
- Ziet uitdagingen en kansen in de aardbevingsproblematiek.
- Is ook benieuwd naar alternatieven voor financiering van zonnepanelen naast ozb.
- Vindt het bijzonder dat provinciale inmenging zo ver gaat bij windenergie. Is het college met het nieuwe provinciebestuur in gesprek?
- Vraagt zich af in hoeverre duurzame woningbouw opgelegd kan worden aan marktpartijen.
- Vreest dat het ontbreken van een integrale blik participatie van nieuwe partners in de weg staat.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Wil weten wat het college verstaat onder de integrale benadering. Net als een boomeffectanalyse zou er eigenlijk standaard een duurzaamheidsanalyse moeten horen bij beleid.
- Steunt integraal afwegen door ook werkgelegenheid en investeringen mee te wegen.
- Vindt het logisch dat het college de meeste aanbevelingen overneemt.
- Vraagt waarom het elders wel lukt CO₂ te meten.
- Hoopt dat met het nieuwe provinciebestuur winddoelen behaald kunnen worden.
- Leest graag minder managementtaal, maar steunt de conclusie van betere inbedding en meting.

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Was en is blij met het doel van een energieneutrale stad.
- Concludeert dat het tijd is voor een nieuwe fase: concreter met betere monitoring en integraliteit.
- Wil alle maatschappelijke kosten en baten in beeld om het rendement per project af te wegen.
- Stelt dat de hele stad achter de doelstelling moet staan om succes te kunnen bereiken.
- Betreurt dat veel inwoners popelen wat te doen, terwijl instrumenten als de zonatlas en Groningen woont slim niet goed aanslaan. Wat kan beter?

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Vraagt welke instrumenten het college in gaat zetten om duurzaamheid voorwaarde te maken voor al het handelen.
- Wil weten hoe de gemeente de noodzakelijke externe samenwerking vorm gaat geven. De tijd voor overleg is voorbij.
- Ziet genoeg redenen om een voorttrekkersrol te vervullen, anderen bij de les te houden en richting aan te geven, waarbij draagvlak essentieel is.
- Is verheugd dat het college de aanbevelingen integraal overneemt.

Mw. Brokken (Partij voor de Dieren):

- Vindt het voornemen van energieneutraliteit geweldig, maar het kan eerder net als elders.
- Begrijpt niet hoe het kan dat de gemeente geen overzicht heeft en dat het doel nog geen onderdeel is van alles wat de gemeente doet. Hoe kan dat?
- Pleit voor een erg actieve gemeentelijke rol in de energietransitie.
- Constateert dat de provincie wind tegenwerkt. Welke besparingen en voornemens kunnen toch verwezenlijkt worden?
- Blijft voor een aadrgasvrij Groningen en denkt dat export weinig draagvlak heeft.
- Vraagt of en hoe de gemeente ervaringen uitwisselt met andere gemeenten, zoals Delft en Tilburg, bijvoorbeeld wat betreft monitoring van CO₂-uitstoot.
- Neemt de aanbevelingen van het rapport over met uitzondering van gas.

Dhr. Zuurbier (voorzitter Rekenkamercommissie):

- Legt uit dat opgavegestuurd werken juist niet slaat op visies schrijven, maar concreet gaat om het betrekken van energie bij elk thema door af te vragen hoe het bijdraagt aan de doelstellingen.
- Denkt dat de energiemonitor daarbij helpt, omdat zichtbaar wordt dat de meter weer stijgt.
- Ziet een gemeente die het goede voorbeeld geeft door overal energie bij te betrekken automatisch in een rol die verder gaat dan louter faciliterend. Het is een voorttrekkersrol.

Wethouder Gijsbertsen:

- Dankt voor de samenwerking waardoor aanbevelingen in het nieuwe programma mee konden.
- Constateert dat door de gaswinningsproblematiek het thema nog scherper op de agenda staat.
- Denkt niet dat de tijd van overleg voorbij is. Er gebeurt heel veel en er is een behoefte aan bundeling in een regionale visie.
- Is het ermee eens dat het betrekken van duurzaamheid bij alle onderdelen nog beter moet. Het is een enorme en ingewikkelde opgave die het college scherp oppakt.
- Wijst erop dat met ambassadeurs in de organisatie is gewerkt en dat duurzaamheid wel degelijk veel aandacht krijgt, bijvoorbeeld bij inkoop, woonvisie, fietsstrategie en andere grote plannen. Ook zijn met partners veel resultaten bereikt.
- Constateert in het netwerk een behoefte aan richting. Bedrijven en organisaties kijken naar de gemeente en vragen hier echt om. Het gaat om een gezamenlijke duurzame innovatieregio.
- Vindt het ook aan de raad om aan te geven wat in de energiemonitor hoort.
- Legt uit dat de gemeente ook afhankelijk is van andere partijen en factoren voor succes. De bescheiden rol in de brief duidt daarop, niet op een bescheiden opstelling.
- Gaat in gesprek met het nieuwe provinciebestuur over windenergie op een zorgvuldige manier. Het is een kwetsbaar onderwerp. Via coöperaties kunnen inwoners zelf ook profiteren.
- Gaat een nieuwe poging wagen bij het Rijk toestemming te krijgen voor financiering van zonnepanelen via ozb. Het is een van de betere impulsen, waardoor zowel de investering als de overdracht van een huis met zonnepanelen ook aantrekkelijker wordt.
- Merkt dat mensen het ingewikkeld vinden te overzien of iets een goede investering is en probeert te leren van andere vernieuwende aanpakken, zoals in Leeuwarden, en methoden als voorbeeldwoningen om mensen over de drempel te helpen.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 27 mei 2015.

B.2. Programma Groningen geeft energie 2015-2018 (raadsvoorstel 26 maart 2015)

Verslag vergadering raadscommissie Beheer en Verkeer d.d. 19 mei 2015

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Stelt dat de provincie als geen ander weet hoe belangrijk onafhankelijkheid van fossiele brandstoffen is.
- Ziet veel energiecoöperaties ontstaan, zonnepanelen in drie jaar verzevenvoudigen en de kennis toenemen. Dit is het moment, alle meters wijzen in de goede richting.
- Schrok van de lage naamsbekendheid van Groningen woont slim. Dat moet beter, desnoods met tupperwareparties over energiebesparingen.
- Vindt de Gresco een fantastisch instrument en pleit ervoor het ook in te zetten voor financiering van kennisinstellingen, corporaties, buurgemeenten en particulieren.
- Mist het mkb bij energiebesparing. De gemeente kan winkels ontzorgen en bij de hand nemen.
- Pleit ervoor windenergie in een keer goed te doen, waarbij opbrengsten terugvloeien naar mensen die er het meest last van hebben.
- Vindt het niet passen dat plannen voor de grootste Nederlandse zonneweide bijna over leges struikelden.
- Stelt voor riothermie op meer plaatsen toe te passen dan alleen bij de Papiermolen.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Heeft een goed gevoel bij beter monitoren. De resultaten uit de energiemonitor moeten ook pakkend naar bewoners gecommuniceerd worden om het minder abstract te maken. Zegt het college dit toe?
- Juicht de richtinggevende rol toe. Organisaties en inwoners moeten constant betrokken worden.
- Vraagt zich af wat het stadspanelonderzoek inhoudt en of het genoeg is de hele bevolking mee te nemen in het veranderingsproces.
- Wil weten hoe duurzaamheid altijd onderdeel is van afwegingen van de gemeente.

Dhr. Schimmel (D66):

- Is zeer te spreken over het programma en de energiemonitor.
- Mist concrete opgeknipte ambities (motie CDA) door vast te stellen waar de gemeente moet staan aan het eind van de collegeperiode of in 2020.
- Ziet ook liever concrete plannen dan visies en stelde met het Platform Duurzaamheid een tienpuntenplan op, die hij als tien moties in zal dienen in de raad.
- Noemt als voorbeeld een tijdelijke ozb-korting bij het verbeteren van energielabels.
- Stelt voor via de bibliotheek mensen uit te dagen zelf aan de slag te gaan.

Dhr. De Greef (SP):

- Stelt dat het streven naar een duurzame economie niet samengaat met louter geldelijk gewin. Een nutsbedrijf voor geothermie en coöperaties als Grunneger Power zijn uitstekend. Geld en inspraak blijven in de stad. München en Kopenhagen lopen voorop met hun nutsbedrijven en CO₂-reductie.
- Vraagt hoe waterstof bij kan dragen. Het wordt maar tweemaal genoemd.
- Ziet de miljoenen voor FC Groningen liever geïnvesteerd in schone energie. De resultaten de komende achttien jaar zijn een stuk zekerder.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Is blij met de energiemonitor om voortgang bij te houden.
- Is sceptisch over de voortrekkersrol. Duurzaamheid werkt alleen op de lange termijn wanneer Stadlers en bedrijven het echt zelf willen en er persoonlijke voordelen in zien. Voorbeeldfunctie gemeente alleen zinvol als het om rendabele suggesties gaat.

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Hoopt dat de energiemonitor gebruikt wordt in communicatie naar inwoners en ondernemers als een soort scorebord van energieneutraliteit.
- Vraagt of er een algemene routekaart komt of meerdere voor deelprogramma's en branches.
- Leest vooral over beleidsterreinen die voor de hand liggen. Speelt duurzaamheid echt op elk terrein een rol, ook bij internationalisering en stedenbanden? Waar worden gemiste kansen

gepakt?

- Is benieuwd wat er nu precies verandert in de gemeentelijke rol.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Roept op meters te maken en kon niets vinden wat niet klopt in het programma.
- Ziet dat leges de drempel verhogen. Vrijstelling kan leiden tot rechtsongelijkheid, maar is het een idee leges achter te stellen en alsnog te innen als een project rendabel is?
- Wil weten hoe duurzaamheid beter gaat landen en integreren in de organisatie. Dat is nodig om integraal te werken en het goede voorbeeld te geven.
- Is voor de voortrekkersrol. Sommige Stadters lopen voorop, anderen zijn terughoudend en willen eerst zien wat het oplevert.
- Ziet graag dat de provincie meer bijdraagt en doet op dit dossier.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vindt de herijking en de routekaart verstandig. Hoe gaat de routekaart eruitzien?
- Is positief over het betrekken van partners, waarborging van het publiek belang en riothermie.
- Waarschuwt gezien de vele projecten niet het overzicht te verliezen.

Mw. Brokken (Partij voor de Dieren):

- Is voor subsidies en vrijstellingen van leges, duurzame mobiliteit en elektrisch verkeer.
- Is voor windenergie, maar waarschuwt voor het gevaar voor vogels bij Stainkoeln.
- Is voor biomassa, maar niet bij nieuwe aanplant.
- Is enthousiast over de Eetbare stad, fair trade en biologisch voedsel.
- Betoogt dat vleesconsumptie voor veruit de meeste vervuiling zorgt, dat mist in het rapport. De uitstoot is meer dan van auto's, vliegtuigen en schepen bij elkaar. Is het nog wel een persoonlijke keuze, of ook politiek?
- Rekent voor dat een dag minder vlees eten 3,2 megaton CO₂-reductie oplevert, wat gelijk staat aan 1 miljoen auto's van de weg.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Vindt dat Partij voor de Dieren het over een heel ander onderwerp heeft.
- Steunt de routekaart en denkt dat de motie voor tussendoelen daar goed in past.

Wethouder Gijsbertsen:

- Stelt dat Groningen heel veel doet in vergelijking met andere steden.
- Herhaalt dat dit moment in de regio gepakt moet worden.
- Verbindt duurzaamheid met economische ontwikkeling, kennis en werkgelegenheid.
- Denkt dat Stadters wel willen, maar dat de overheid ook voorwaarden moet creëren om het mogelijk te maken. De regio moet uitstralen dat de innovatieve economie van de toekomst hier mogelijk is.
- Schaalt op door alle sporen te versterken en experimenten voor het matchen van vraag en aanbod een niveau hoger te tillen, bijvoorbeeld op wijkniveau.
- Stelt vast dat het overzicht over de verschillende sporen en projecten er wel is, de kwetsbaarheid zit juist in de verdeling naar alle andere zaken in de hele breedte van de organisatie.
- Wil een regionaal perspectief voor energietransitie en in scenario's laten zien wat dat betekent om die aan tussendoelstellingen te koppelen in de energiemonitor.
- Komt met een meerjarenprogramma voor de Gresco en denkt dat het enorm bij kan dragen aan energiebesparing in de organisatie. Verbreiding naar andere partijen is een stap verder. Neemt de denkrichting mee bij de verdere ontwikkeling van de Gresco.
- Heeft aandacht voor het mkb, bijvoorbeeld horeca, via de omgevingsdienst.
- Wil op meerdere manieren laten zien wat de gemeente doet om te enthousiasmeren, onder meer met de energiemonitor, in een communicatieprogramma duurzaamheid.
- Voert in aanloop naar Let's Gro het gesprek met 250 meedenkers in het stadspanel om tot vernieuwende ideeën te komen.
- Spreekt met het OV-bureau over waterstof.

- Vindt het erbij halen van FC Groningen wel een erg integrale aanpak. De redenering gaat op voor elke besteding van middelen.
- Probeert blokkades te slechten en bij elke beslissing in de organisatie duurzaamheid mee te wegen.
- Hoort vaak dat mensen voor windenergie zijn, maar... en ziet liever dat ze voor zijn, als. Eerst moeten de voorwaarden vastgesteld worden om dan pas locaties af te wegen.
- Stuurde onlangs een brief over de Voedselvisie en ziet over dit onderwerp ook veel enthousiasme in de samenleving.
- Houdt riothermie in het achterhoofd om te combineren met werkzaamheden aan het riool.
- Juicht toe dat D66 in een panel met tien concrete voorstellen komt. Alle ideeën zijn van harte welkom.

Het raadsvoorstel wordt als discussiestuk geagendeerd voor de raad van 27 mei 2015.

B.3. Kader en plankrediet Geothermie en warmtenet Noordwest (raadsvoorstel 24 april 2015)

Dhr. Ubbens (CDA):

- Vindt het belangrijk minder afhankelijk van fossiele brandstoffen te worden. Het project is goed voor stad en regio.
- Mist aandacht voor veiligheid, ook al zijn de risico's wellicht niet groot. Bij aardgas leek dat ook zo.
- Vraagt of en hoe kennisinstellingen meer betrokken worden dan alleen als afnemer.
- Vindt het vreemd de second opinion niet gekregen te hebben. Wil kunnen vertrouwen op het goed in kaart brengen van de risico's. Inzage kan ook betrouwbaar.
- Vindt een aantal aanbevelingen uit de second opinion niet terug in de brief.
- Wil weten wanneer meer duidelijkheid komt over de partners. Wanneer worden marktpartijen opgezocht om te investeren in het project?
- Lijkt het goed te passen bij Aardbevingsbestendig en kansrijk Groningen. De bijdrage van de provincie is nu beperkt.
- Vindt de tijdsplanning krap. De subsidieregeling moet een zorgvuldige afweging niet in de weg staan. Valt hierover te onderhandelen? Uitstel leidt tot groot financieel risico.

Dhr. Koks (SP):

- Staat achter het voorstel. Alle kansen en risico's zijn afdoende aan de orde geweest.
- Wil weten hoe het college boorkosten terug gaat verhalen op de NAM, mocht onverhoopt een grote hoeveelheid gas aangeboord worden.
- Ziet als belangrijke nevensstelling het beperken van woonlasten en het betrekken van regionale werkgevers.
- Noemt het rendement een welkome aanvulling op de gemeentekas.
- Beoordeelt de wijze van deelname aan het waarborgen van lage energielasten.
- Vraagt of verlaging van lasten met 10% nog overeind staat.
- Wil weten of rekening gehouden is met kostenbesparingen van mogelijke uitbreiding naar bijvoorbeeld het Suikerunieterrein.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vindt het goed dat naar maatschappelijk nut en rendement wordt gekeken.
- Juicht toe dat de energie onder de commerciële prijzen wordt aangeboden.
- Ziet samenwerking met corporaties, RUG, waterbedrijf en bewoners als randvoorwaarde.
- Gaat ervan uit dat nu zaken gedaan wordt met corporaties uit het gebied.
- Is benieuwd of meer bekend is over de groslijst financiers.
- Wijst op het risico van lage gasdruk.
- Sluit aan bij het CDA wat betreft planning en second opinion.
- Acht uitgebreid onderzoek verderop in het traject van belang.

Dhr. Schimmel (D66):

- Vindt het innovatieve project een geweldige kans.

- Ziet alle seinen op groen staan en verdere uitwerking tegemoet.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Vindt energietransitie nodig, maar wil meer weten over de risico's.
- Hoort verschillende verhalen over mogelijke effecten op aardbevingen. Hoe zit het?
- Is benieuwd hoe het financiële plaatje en het risico in de loop van het jaar uit zullen vallen.
- Gaat ervan uit dat wanneer de risico's meevallen particuliere investeerders ook mogelijkheden zien in het schitterende project. Het college moet hen ruimte geven.
- Begrijpt dat de gemeente start, maar uiteindelijk is het geen overheidstaak.
- Sluit aan bij het CDA wat betreft de second opinion en het opzoeken van de markt.
- Is niet voor het leveren van energie onder de prijs.
- Heeft begrepen dat warmte-koudeopslag zelfde rendement zou halen, vraagt of daar niet meer op ingezet moet worden, hoe verhoudt zich dit tot geothermie?

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Hoopt niet op trial and error, het is wel trial and risk.
- Wil niet als overheid risico's lopen terwijl een derde partij er met de winst vandoor gaat.
- Hoort graag meer over het rekenmodel dat het echt kan, voordat het proces steeds lastiger terug te draaien is. In december moeten alle risico's duidelijk zijn.
- Ziet graag een grotere provinciale rol.
- Hamert op het belang van goede voorlichting en communicatie hoe het in de praktijk werkt.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Vindt het verhaal goed onderbouwd met veel externe partners en subsidies.
- Ziet dat het risico 1,2 miljoen euro is. Hoe groot is de kans op een slechtst mogelijk scenario?

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Hoorde op een informatieavond vooral vragen over veiligheid en op de andere niet. Hoe is de stemming bij bewoners?

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Is altijd al enthousiast over aardwarmte en na het bezoek aan Dordrecht nog meer.
- Vindt het proces zorgvuldig en de businesscase goed.
- Hecht aan lagere energielasten voor sociale woningbouw.

Mw. Brokken (Partij voor de Dieren):

- Vraagt wanneer het project mislukt is en dus voor een biomassacentrale gekozen wordt.
- Is tegen het verstoken van nieuwe aanplant in een biomassacentrale en voor alternatieven.

Wethouder Gijsbertsen:

- Ziet erkenning voor de kansen voor energiedoelstellingen, lagere energiekosten en ontwikkeling van kennis en infrastructuur.
- Gaat zorgvuldig om met het grote project, dat inderdaad risico's kent.
- Betreurt dat de samenvatting van de second opinion niet goed is gevallen en bedoelde het als een directe vertaling. Verwarring moet in het vervolg voorkomen worden.
- Wil met de partij van de second opinion bezien hoe een bijeenkomst te organiseren.
- Heeft met alle betrokken corporaties concept-overeenkomsten.
- Verwacht rond de zomer de korting op de energieprijzen te kunnen berekenen. Het zal altijd onder de huidige prijs liggen, die lastig is te bepalen.
- Kan voor december ook intentieovereenkomsten sluiten met de universiteit en hogeschool over afname en is ook bezig hen inhoudelijk te betrekken bij het project. Studenten kijken wat het betekent voor het energieverbruik.
- Heeft kaders van de raad nodig om met marktpartijen in gesprek te gaan.
- Beamt dat de planning krap is, al is er wat lucht gekomen. Het project moet in november 2017 operationeel zijn. Het is zaak zorgvuldig te werken en vertragingen te voorkomen.
- Zal in december laten zien wat de rol is van gemeente, waterbedrijf en externe partners.
- Vraagt het krediet om het komende halfjaar dat proces in te gaan. De middelen zijn besteed als het in december toch niet doorgaat en deels wanneer het eerder stopt. De middelen zijn

- gedekt in de businesscase als het project doorgaat.
- Kiest voor tweemaal vijftien jaar, een te overziene periode die leidt tot een goede businesscase, maar gaat vijftien jaar wel onderzoeken als scenario.
 - Antwoordt dat het buiten de voorwaarden van de aardbevingsgelden valt.
 - Legt uit dat het project uitbreiding naar bijvoorbeeld Suikerunie niet uitsluit, maar aanvangt met gebieden die nu zeker zijn in de businesscase.
 - Hoort veel positieve reacties van bewoners. Kritiek richt zich vaak op problemen in de huidige energievoorziening en hoe het project daarbij helpt.
 - Vertelt dat er ook particulieren zijn die zich graag aan zouden willen sluiten. Op termijn zou dat kunnen, maar de businesscase gaat daar nu niet van uit.
 - Legt uit dat thermische inklinking slechts millimeters per honderd jaar kan betreffen. Het volume in de grond verandert niet. Bij andere projecten is geen sprake van bevingen, tenzij er andere verklaringen waren zoals breuklijnen. Er is geen reden voor een verband.
 - Zegt dat de uitvoering zeer zorgvuldig zal gebeuren.
 - Stelt gerust dat de businesscase van het meest conservatieve uitgaat, zodat tegenvallers opgevangen kunnen worden, ook wat betreft druk in de grond.
 - Merkt bij het nieuwe provinciebestuur dezelfde positieve grondhouding en brengt de urgentie van het project over.
 - Heeft de vaste verwachting dat er niet dermate gas aangeboord wordt dat de NAM eraan te pas komt.
 - Meldt dat de minister elk warmteproject afzonderlijk beoordeelt, maar is voorzichtig over extra kansen.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 27 mei 2015.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 22.10 uur.